

Matrix locatie Erfgoeddepot

gemeente Katwijk

Criteria in vier categorieën

De criteria zoals in de matrix weergegeven vallen uiteen in vier categorieën, die een bepaalde volgorde kennen. Dat ziet er als volgt uit:

Categorie 1: Harde eisen (PvE) aangaande (de functionaliteit) van het nieuwe archeologisch depot

Categorie 2: Harde eisen (o.a. ruimtelijke ordening) aangaande de ontwikkeling van de locatie / realiseren van het project

Categorie 3: Maatschappelijke & culturele meerwaarde

Categorie 4: Financiën

Categorie 1: Harde eisen aangaande (de functionaliteit) het nieuwe archeologisch depot

- Programma van Eisen van het nieuw archeologisch depot
 - Binnen het Programma van Eisen worden eisen gesteld aan o.a. oppervlakte, (binnen) klimaatregeling, duurzaamheid, toekomstbestendigheid en binding met de Limes
 - Voor het depot is 4000 m² bruto vloeroppervlakte nodig. Het gebouw dient te voldoen aan de voor een archeologisch depot geldende criteria, of zo te kunnen worden aangepast dat het aan deze criteria gaat voldoen. Voor deze criteria volgen wij het protocol depotbeheer van de Kwaliteitseisen Nederlandse Archeologie (KNA).
 - Transport-technische toegankelijkheid (bus- & vrachtverkeer)
- Vondsten worden aangeleverd. Vondsten gaan extern voor restauratie en conservatie. En we hebben een actief uitleenbeleid. Dit brengt transport-bewegingen met zich mee, ook met vrachtwagens en niet alleen personenvervoer zoals hieronder beschreven
- Toegankelijkheid en bereikbaarheid via auto & OV voor onderzoekers en andere (museale) partijen die in aanraking komen met de collectie

Categorie 2: Harde eisen aangaande de ontwikkeling de locatie / realiseren van het project

- Bestemmingsplan / ruimtelijke ordening
- Natuur(behoud) / Natura 2000
- Tijd & planning

Categorie 3: Maatschappelijke & culturele meerwaarde

- Maatschappelijke functie & 'meekoppelkansen'
- Bezoekers- & publieksfunctie
- Bereikbaarheid met auto en OV (voor bezoekers)
- Koppeling aan de Limes / Unesco Werelderfgoed

Categorie 4: Financiën

Vergelijking tussen de twee voorkeurslocaties

Categorie 1

criterium	Alphen/Archeon	Katwijk/Uitwatering
Programma van Eisen van het nieuw archeologisch depot	Beide ontwerpen zijn conform PvE van het nieuwe depot.	
Transport-technische toegankelijkheid (bus- en vrachtverkeer)		<p>De locatie van het depot ligt aan een belangrijke hoofdroute vanaf de N206 tot aan de kust en is daarmee uitstekend bereikbaar en ingericht voor vrachtverkeer.</p> <p>Er is in de plannen een aparte ingang voor het goederendepot opgenomen. Deze is goed bereikbaar voor vrachtverkeer.</p> <p>Het depot heeft één laag waardoor een (goederen) lift niet nodig is.</p>
Bereikbaarheid per auto, openbaar vervoer of fiets (voor onderzoekers, museale partijen, als ook voor algemene bezoekers)		<p>De locatie van het depot ligt aan een belangrijke hoofdroute voor zowel auto, fiets als openbaar vervoer vanaf de N206/Leiden CS tot aan de kust en is daarmee uitstekend bereikbaar. Met de realisatie van de Rijnlandroute is de toegankelijkheid ook in de toekomst gegarandeerd.</p> <p>De provincie werkt aan het hoogwaardige openbaar vervoersnetwerk (HOV). Hiermee is de verbinding met Leiden CS uitstekend.</p> <p>Er zijn twee bushaltes binnen een straal van 400m, waarvan 1 zich praktisch voor de deur bevindt.</p> <p>Parkeren zal volgens een eerste advies van de afdeling mobiliteit van de gemeente geen probleem zijn (zie ook onder punt 2: Bestemmingsplan/ruimtelijke ordening). Er zijn nu al twee grote parkeervoorzieningen in de directe omgeving:</p> <ul style="list-style-type: none">• Parkeergarage Kustwerk Katwijk, binnen een straal van 300 meter, 663 parkeerplaatsen.• Parkeerterrein de Noordduinen Katwijk, binnen een straal van 150 meter, 670 parkeerplaatsen.

Categorie 2

Criterium	Alphen/Archeon	Katwijk/Uitwatering
Bestemmingsplan / ruimtelijke ordening		<p>Voor de haalbaarheid/doorlooptijd zijn 4 aandachtspunten geïdentificeerd: planologie, stikstof, mobiliteit (bereikbaarheid/parkeren) en medewerking Hoogheemraadschap.</p> <p>Planologie Het depot heeft een bedrijfsbestemming, vervuilingscategorie 2 (licht vervuilend). In Katwijk is een ontheffing voor de bedrijfsfunctie van het depot mogelijk, mits er een koppeling met publieksfunctie wordt gemaakt. In dit scenario worden depot en publieksfunctie dus onlosmakelijk met elkaar verbonden. Voor het ruimtelijk realiseren van het onderhavige projectplan vormt deze koppeling tussen depot- en publieksfunctie in Katwijk dus geen belemmering.</p> <p>Ontwikkelingen moeten voldoen aan eisen voor duurzame ontwikkeling. Zowel voor nieuwe stedelijke ontwikkelingen binnen als buiten bestaand stedelijk gebied moet de behoefte worden beschreven in de wettelijk vereiste ruimtelijke onderbouwing, zoals die aan de in te dienen aanvraag om omgevingsvergunning voor het onderhavige projectplan ten grondslag behoort te worden gelegd.</p> <p>Planologische medewerking kan worden verleend door middel van een zogeheten “projectafwijkingbesluit”, dan wel door middel van een bestemmingsplanwijziging.</p> <p>Mobiliteit Uit een eerste berekening van de gemeente op het gebied van bereikbaarheid en parkeren blijken geen grote issues en is de ontwikkeling zonder ingrijpende maatregelen in te passen.</p> <p>Stikstof Een stikstofonderzoek is momenteel uitgezet. De uitkomsten zijn nog niet binnen, maar een eerste inschatting is dat ondanks de nabijheid van het Natura 2000 gebied Coepelduynen stikstof geen onoverkoombaar probleem zal zijn.</p> <p>Hoogheemraadschap De te ontwikkelen locatie is in nauwe samenspraak met het Hoogheemraadschap bepaald en ligt buiten het primaire waterkeringsgebied. Dat betekent dat het ondergronds aanleggen van het depot de integriteit van het dijklichaam niet zal schaden. Het Hoogheemraadschap heeft als eigenaar van de grond aangegeven graag mee te willen werken aan het project.</p>

Categorie 2

Criterion	Alphen/Archeon	Katwijk/Uitwatering
Natuur(behoud) / Natura 2000		<p>In de huidige plannen wordt het depot in navolging van de parkeergarage aan de boulevard onder de grond in het landschap ingepast. Er is hierdoor geen verlies van m² groen, maar juist volop ruimte voor natuurontwikkeling.</p> <p>In lijn met het vastgestelde beleid van de gemeente zou hier het duinlandschap vanaf de boulevard weer het dorp in kunnen worden getrokken. In de duinstrook die is aangelegd op de parkeergarage is dit een groot succes gebleken: www.kustwerkkatwijk.nl. Zo zou de huidige soortenarme grasweide kunnen worden getransformeerd naar een ecologisch waardevolle plek.</p> <p>Ondergronds bouwen heeft als voordeel dat de klimaatbeheersing in het gebouw zeer duurzaam is.</p> <p>De te ontwikkelen locatie voor het depot valt buiten het nabijgelegen Natura 2000 gebied Coepelduynen.</p> <p>Het nabijgelegen parkeerterrein bij de Noordduinen staat op de shortlist om overdekt te worden met zonnepanelen waarmee een duurzame stroomvoorziening wordt gerealiseerd.</p>
Tijd & planning	<p>De planning is gelijkwaardig voor beide locaties. Grofmazig zien we de volgende stappen:</p> <p>Aanpassing bestemmingsplan: 6 maanden Eventueel (onvoorziene) bezwaren: 6 maanden Totale duur bouw/locatie ontwikkeling: 1 - 1,5 jaar</p> <p>In totaal 2,5 jaar, vanaf zomer 2022: Oplevering 2025. Daarna inrichting en verhuizing van de collectie.</p> <p>Veiligheidshalve: in 2026 zitten we volledig in het nieuwe depot, eventueel al in 2025. E.e.a. zal ook afhangen van de snelheid van het proces waar momenteel aan gewerkt wordt (keuze voor één locatie, intentieverklaring, intentieovereenkomst).</p>	

Categorie 3

Criterium	Alphen/Archeon	Katwijk/Uitwatering
Maatschappelijke functie & 'meekoppelkansen'	.	<p>Katwijk wil een koppeling realiseren met het nationaal park Hollandse Duinen. De locatie kan hier een poortfunctie bekleden waarmee het als een buffer voor het Natura 2000 gebied kan fungeren.</p> <p>De ontwikkeling past mooi in het burgerinitiatief voor een ringpark waarbij aan een doorlopende groenstructuur in Katwijk wordt gewerkt. www.facebook.com/RingparkKatwijk</p> <p>De ontwikkeling biedt het Hoogheemraadschap Rijnland ruimte om het verhaal van de eigen geschiedenis te vertellen. Katwijk en de monding van de Rijn in het bijzonder was de geboortegrond van het Hoogheemraadschap in 1255 n. Chr.</p> <p>De ontwikkeling biedt het archeologisch depot de mogelijkheid tot het ontsluiten van de collectie door middel van presentaties in het bezoekerscentrum.</p> <p>Het bezoekerscentrum biedt plaats aan meerdere breed gedragen burgerinitiatieven met achter zich gezamenlijk meer dan 150 enthousiaste vrijwilligers. De initiatieven kampen momenteel allen met een huisvestingsprobleem. Het gaat hier om de volgende:</p> <p>Stichting Coast Busters/Jutters Katwijk</p> <p>Stichting Coast Busters ontwikkelt en ondersteunt initiatieven ter bestrijding van de Plastic Soep. Met de steun van de provincie, 13 gemeentes, bedrijfsleven, fondsen, serviceclubs en donaties van burgers wordt in juni van dit jaar het eerste bellenscherm ter wereld in de monding van een rivier geplaatst. Deze dient ter afvang van plastic afval vanuit de héle waterkolom. Met de Limes Bubble Barrier 2022 worden mensen bewust gemaakt van de impact van plastic afval op ons leven. Aan de Limes Bubble Barrier wil Coast Busters een educatief centrum verbinden, waar ook monitoring van het plastic plaatsvindt. Waar het Natuurcentrum Katwijk de schoonheid van de natuur laat zien (zie onder), brengt Coast Busters hiermee de noodzaak om deze te beschermen in beeld. www.coastbusters.nl</p> <p>Natuurcentrum Katwijk</p> <p>Het Natuurcentrum Katwijk is een centrum voor educatie en communicatie over de natuur, het milieu en de leefomgeving van Katwijk aan Zee. De medewerkers van het Natuurcentrum willen jong en oud inspireren zodat natuur- en milieubewustzijn groter worden en daarmee een actieve bijdrage leveren aan een duurzame samenleving. Als gevolg van herontwikkeling van de huidige locatie is het Natuurcentrum Katwijk op zoek naar een nieuwe locatie. www.natuurcentrumkatwijk.nl</p>

Categorie 3

Criterium	Alphen/Archeon	Katwijk/Uitwatering
Maatschappelijke functie & 'meekoppelkansen'		<p>Katwijks museum/werkgroep Romeinen:</p> <p>Het Katwijks Museum ligt in het centrum van het voormalige vissersdorp Katwijk (nu de kern Katwijk aan Zee). Het museum combineert een bijzondere collectie schilderijen van Nederlandse en buitenlandse schilders met een collectie lokale en streekgebonden bezienswaardigheden. Het toont door plaatsgebrek in mindere mate ook de vroege historie van Katwijk uit de tijd van de Romeinen, de Friezen en de Franken. Het bezoekerscentrum wordt gezien als de plek bij uitstek om dit verhaal de plek te geven die het verdient.</p> <p>www.katwijksmuseum.nl</p> <p>De werkgroep Romeinen is ontstaan uit het erfgoedplatform van de gemeente Katwijk. Ze houden zich bezig met het beleefbaar maken en benutten van het Romeinse Erfgoed binnen de gemeente. Het bezoekerscentrum bij het depot is één van de plannen die ontsproten is uit de werkgroep. www.quickworks.nl/limes</p> <p>Gezamenlijk zullen de werkgroep en het Katwijks museum vorm geven aan het verhaal van de Romeinen in het bezoekerscentrum. Het Rijksmuseum voor Oudheden (RMO) te Leiden heeft haar hulp toegezegd om hier een kwalitatief hoogwaardige presentatie van te maken. Het RMO fungeert dan als adviseur, inhoudelijk expert en mogelijk leverancier van lokale stukken uit het eigen depot.</p> <p>Naast genoemde meekoppelkansen ontstaan er ook meekoppelkansen voor onder meer de volgende initiatieven:</p> <ul style="list-style-type: none">• Mede huisvesten van Juttersmuseum in Redschuur.• Thematisch en parkachtig inrichten van buitenruimte met onder meer door jutters gevonden voorwerpen.• In buitenruimte ruimte voorzien voor plein-air schilderen en netten boeten (historische activiteiten op locatie Uitwatering).• Aanleg/doortrekken van fiets- en wandelroutes en koppeling met Limes routes.• Bouw van 2 Romeinse wachttorens (als onderdeel van reeks van 13 wachttorens, zie 9 plannen van werkgroep Romeinen).• Bouw van buitentheater aan zeezijde buitenshuis.• Etc. <p>Voor een overzicht van meekoppelkansen zie bijgaande presentatie.</p>

Categorie 3

Criterium	Alphen/Archeon	Katwijk/Uitwatering
Bezoekers- & publieksfunctie		<p>De gemeente Katwijk wil gekoppeld aan het depot een publieksruimte/bezoekerscentrum realiseren.</p> <p>In het bezoekerscentrum zal een breed aanbod komen waardoor mensen in aanraking komen met het archeologisch erfgoed, de lokale geschiedenis (waaronder die van het Hoogheemraadschap), natuurbeleving en natuurbehoud.</p> <p>Jaarlijks komen er ongeveer 1,5 miljoen badgasten naar Katwijk en vinden er 345.000 overnachtingen plaats. Met alle dagjesmensen vanuit Noordwijk en Leiden daarbij opgeteld, komt dit boven de 2 miljoen.</p> <p>De locatie is een belangrijk knooppunt voor wandel- en fietsroutes en sinds kort ook het begin-/eindpunt van de lange wandel- en fietsroute Limes.</p> <p>In de onlangs vastgestelde Economische Agenda van de gemeente worden specifiek voor toerisme en recreatie drie doelstellingen genoemd:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Meer bezoekers 2. Doorontwikkeling van het aanbod 3. Samenwerking versterken, zowel lokaal als regionaal <p>Met de ontwikkeling van het depot/bezoekerscentrum wordt een belangrijke bijdrage geleverd aan deze doelstellingen. Het sluit ook naadloos aan bij de ambitie van PZH voor toerisme in Zuid-Holland.</p>
Bereikbaarheid met auto en OV (voor bezoekers)		<p>Zie onder categorie 1.</p> <p>Verder:</p> <p>De locatie ligt op een belangrijk knooppunt van regionale fietsroutes. Tevens is dit het eind-/beginpunt van de Limes fietsroute.</p> <p>Langs de locatie lopen een aantal belangrijke wandelroutes, zoals het Nederlands kustpad en natuurlijk het Romeinse Limes pad dat hier een begin-/eindpunt heeft.</p> <p>Achter de binnensluis, op korte afstand (ca. 800m) van de locatie, ligt de Katwijkse jachthaven met 300 vaste ligplaatsen en overnachtingsplaatsen voor 130 passanten.</p> <p>Er is kiss & ride mogelijk voor de deur.</p>

Categorie 3

Criterium	Alphen/Archeon	Katwijk/Uitwatering
Koppeling aan de Limes / Unesco Werelderfgoed		<p>In 2016 is door de gemeente Katwijk de visie op de communicatie van de Romeinse Limes vastgesteld met als titel: "Romeinen in Katwijk, knooppunt in een Wereldrijk". Het doel van de visie is om het verhaal van de Romeinen in Katwijk op een samenhangende manier te ontwikkelen en bekender te maken voor een groter publiek. Dat doen we door ruimtelijke ingrepen, maar ook door informatievoorziening en educatie. De ambitie is hoog. Er wordt naar gestreefd om Romeins Katwijk te ontwikkelen als een belangrijke waarde voor de gemeente. Inmiddels is de gemeente uniek in Zuid-Holland met maar liefst twee UNESCO-sites langs de Limes. Het Romeinse fort (Castellum) in het centrum van Valkenburg en het bijbehorend Romeinse dorp (Vicus).</p> <p>Over de geplande locatie van het depot wordt in de visie het volgende gezegd: Daar waar de (Oude) Rijn ooit uitkwam in zee, bij waar nu de Uitwateringssluis is, lag in de Romeinse tijd de plaats Lugdunum. Deze naam staat geschreven op de Tabula Peutingeriana, een Middeleeuwse kopie van een Romeinse wegenkaart (nu te zien in het Katwijks museum). Bij Lugdunum eindigde de noordelijke Romeinse Rijn grens die in Nederland van oost naar west, van Arnhem naar Katwijk liep. Maar in dit mondingsgebied of delta begon de zee, en daarmee een nieuwe grens die van noord naar zuid liep. Die grens ging van Katwijk langs de kust naar Zeeland en nog zuidelijker. Het vormde de zogenaamde Romeinse kustverdedigingslinie. Romeins Katwijk had daarmee een sleutelpositie op het snijpunt van twee grensverdedigingssystemen. Maar dus ook op het snijpunt van twee waterwegen waar allerlei transport plaatsvond, waar handelswaar op schepen moest worden afgeladen en overgeslagen in loods en waar zeeschepen het zeegat verlieten.</p> <p>Op dit snijpunt werd, waarschijnlijk in de 2e eeuw, een fort (castellum) gebouwd. In Katwijk en daar buiten is het fort bekend als de 'Brittenburg'. Het is waarschijnlijk verzwolgen door de zee en alleen bekend van enkele 16^e-eeuwse prenten en schilderijen. De exacte locatie van de 'Brittenburg' is dan ook nog steeds een mysterie en er wordt tot op de dag van vandaag nog steeds naar gezocht.</p> <p>Het ontwikkelen van deze locatie past ook uitstekend bij de visie van de provincie. Bij de ontwikkeling van de erfgoedlijn Limes wordt namelijk ingezet op de oude Rijn als Romeinse Waterbaan, met gevisualiseerde en beleefbare castella (Romeinse forten), die door routes over land en water zichtbaar en beleefbaar met elkaar worden verbonden en ingebed in een voor de recreant en toerist interessant Romeins aanbod (PZH-2021-787089038, DOS-2021-0006649). Om die reden is het ook door PZH benoemd tot 1 van de 10 presentatie-units die ontwikkeld zouden moeten worden. Die ontwikkeling wordt ondersteund door de leden van de Netwerktafel Erfgoedlijn Neder-Germaanse Limes Zuid-Holland, de Nederlandse Limes Samenwerking (NLS) en de Romeinse Limes Nederland (RLN).</p> <p>Dat de Limes al vele jaren leeft in de gemeente Katwijk blijkt uit de vele burgerinitiatieven in de gemeente gericht op educatie en het beleefbaar maken van het Romeinse verleden. Met name rond de UNESCO-sites in Valkenburg is hier al veel gedaan, maar er zijn nog veel meer plannen. Het depot is een belangrijke schakel in uitgebreide plannen, gemaakt om de Limes in de gemeente te visualiseren. De werkgroep Romeinen die deze plannen ontwikkelde zegt hierover: "Het kan toch niet zo zijn dat het einde van Limes hier alleen wordt geduid door het bordje [einde limesroute]. Het verdient een Grande Finale!"</p> <p>PZH streeft, gezien vanuit de spreiding van bezienswaardigheden langs de Limes, een evenredige spreiding van Katwijk tot Woerden na. Daarbij geldt ook: de ketting is zo sterk als de zwakste schakel. Bij het kiezen van locatie Katwijk wordt dan ook niet alleen dit bijzondere punt langs de Limes ontwikkeld, maar wordt de hele lijn versterkt.</p>

Categorie 4

Criterium	Alphen/Archeon	Katwijk/Uitwatering
Financiën		<p>De ontwikkeling en exploitatie van het erfgoeddepot met bezoekerscentrum wordt mogelijk in de veronderstelling dat de gemeenteraad in de integrale afweging op de investeringsagenda krediet beschikbaar stelt.</p> <p>In de businesscase wordt ervan uitgegaan dat de investering wordt terugverdiend door middel van huurinkomsten. Met de huurders worden langjarige huurcontracten afgesloten. Hierbij worden de richtlijnen zoals opgenomen in het accommodatiebeleid van de Gemeente Katwijk als uitgangspunt genomen.</p> <p>Er wordt gekeken in hoeverre kleinschalige horeca een financiële ondersteuning voor het bezoekerscentrum kan zijn.</p> <p>Door de ondergrondse realisatie van het erfgoedcentrum wordt een veel constanter/stabieler klimaat verkregen. De effecten op het milieu alsmede de kosten voor klimaatbeheersing zullen daardoor beperkt zijn.</p> <p>De realisatie van het depot is essentieel voor de realisatie van het bezoekerscentrum. De één kan (financieel) niet zonder de ander.</p>

Bezoekadres

Koningin Julianalaan 3
2224 EW KATWIJK ZH

Postadres

Postbus 589
2220 AN KATWIJK ZH

Contact

Telefoon (071) 406 50 00 (algemeen)
Internet www.katwijk.nl (algemeen)
E-mail info@katwijk.nl (algemeen)

Contactpersoon Erfgoeddepot:

Mw. M. de Graaff, Project Medewerker
Telefoon (071) 406 55 45
Mobiel 06 821 02 207
E-mail m.degraaff@katwijk.nl